

Årsmelding 2024

Forord

Tenk Tromsø er et samarbeidsprosjekt om byutvikling og samferdsel mellom staten, fylkeskommunen og kommunen.

Det overordnede målet for Tenk Tromsø er at klimagassutslipp, kø, luftforurensing og støy skal reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i personbiltransport tas med kollektivtransport, sykling og gange (nullvekstmålet).

Årsmeldingen gir en oppsummering av aktivitet og tiltak som er finansiert gjennom bypakkens og byveksttaltens midler i 2024.

Årsmeldingen gir en status på økonomi og vurdering av måloppnåelse i samarbeidet hittil.

Tenk Tromsø vurderes å ha god måloppnåelse i 2024. Byindeksen for Tromsø viser en nedgang i personbiltrafikk på 6,3 prosent i 2024 sammenlignet med referanseåret 2019. I tillegg er det en sterk økning i bussreiser, samt stabilt gode tall i andel reiser med sykkel og gange.

Året 2024 har vært et spennende og viktig år for Tenk Tromsø, med flere store milepæler:

- Åpning av ny bussterminal i Giæverbukta i desember
- Forsterkning av Tromsøbrua for å forberede utvidelse av sykkelbane
- Sjøfylling for ny fylkesvei ferdigstilt slik at vi kan starte bygging i prosjekt «Stakkevollvegen nord»
- Tryggere skolevei i seks ulike skolekretser
- Oppstart gjennomføring i byveksttaltprosjekt «Mindre tiltak bydeler og myke trafikanter» med seks tiltak i ulike bydeler
- Økt forsterket vinterdrift med byveksttaltens midler
- Nytt rekordår for bussreiser i Tromsø med 14,8 millioner reiser i 2024

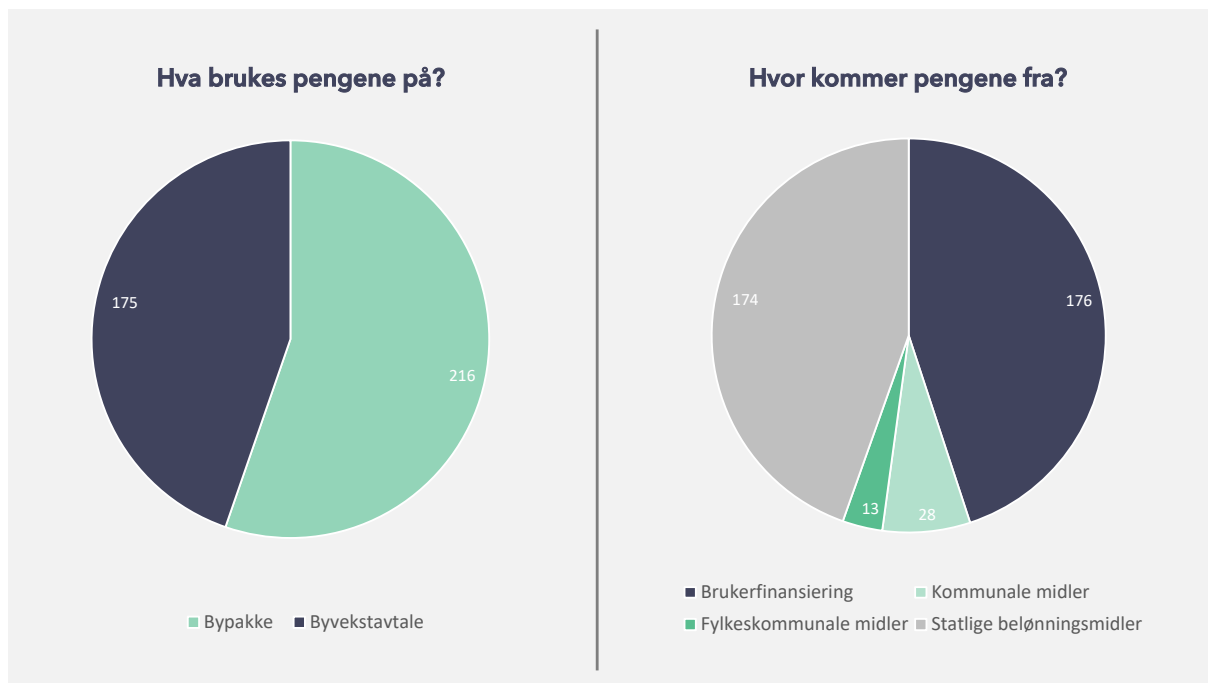
Året 2024 inkluderte også videreføring av planlegging og prosjektering i flere av Tenk Tromsø sine prosjekter. Disse kommer til bygging og gjennomføring i årene som kommer.

Innhold

Nøkkeltall økonomi	1
Status økonomi	1
Status måloppnåelse	2
Del 1 - Om Tenk Tromsø	6
1.1 Om Tenk Tromsø og nullvekstmålet.....	7
1.2 Organisering	9
1.3 Styring	11
1.4 Om finansiering av Tenk Tromsø sine prosjekter	12
Del 2 - Året 2024	13
Milepæler	15
2.1 Prosjektaktivitet	16
2.2 Prosjekter under gjennomføring bypakke	16
2.3 Prosjekter under gjennomføring byvekstavtale	20
2.4 Prosjekter under planlegging og prosjektering.....	26
Del 3 - Økonomi 2024	30
3.2 Regnskap	31
3.3 Finansieringskilder	34

Nøkkeltall økonomi

Status økonomi

Grafene viser en overordnet oversikt over hvor mye av estimert disponible midler som er brukt ved utgangen av 2024.

Grafene tar utgangspunkt i beløp i 2024 -kr.

Merk at grafene ikke viser hvor mye av gjenstående finansiering som er bundet opp til allerede igangsatte prosjekter.

Bypakke 2021 - 2037

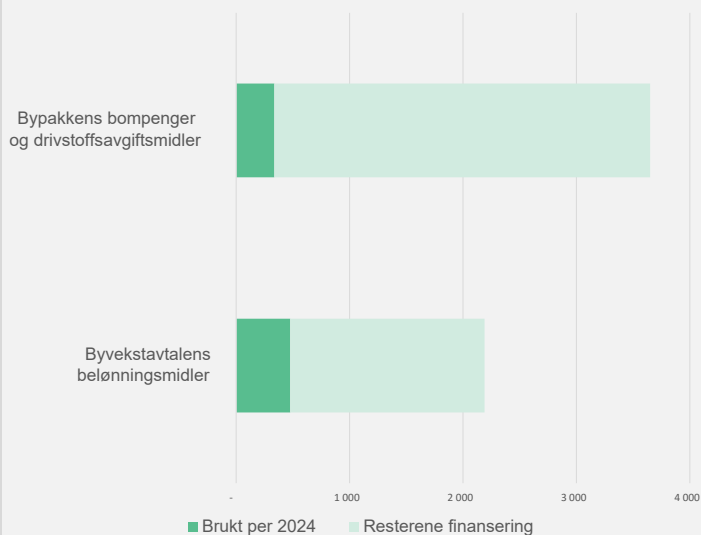
Bypakkens prosjekter medfinansieres i tillegg av kommunal og fylkeskommunal egenandel på 20 % av totalkostnad (eks mva). I tillegg blir all mva-refusjon tilbakeført til prosjektene. Bypakken startet i 2021. Innkreving av bompenger startet i 2023 og har en varighet på 15 år.

Byvekstavtale 2023- 2032

Byvekstavtalens prosjekter medfinansieres av tilbakeført mva-refusjon, i tillegg til partenes eventuelle frivillige egenandel. Byvekstavtalen er en tiårig avtale med varighet fra 2023 til 2032. I tillegg vises overførte belønningsmidler fra tidligere år.

Oversikt bruk av estimert totalt disponible midler

per 2024 i mill. 2024 -kr

Status måloppnåelse

Tenk Tromsø sin måloppnåelse følges opp gjennom indikatorer som er bestemt i byvekstavtalen. Hovedindikator for måloppnåelse er byindeksen. Byindeksen måler trafikkutvikling for personbiltransport, og er hovedindikator for nullvekstmålet.

I tillegg måles effekten av Tenk Tromsø gjennom et sett med støtteindikatorer som skal gi et helhetlig bilde av transport- og arealutviklinga i Tromsø. Disse inkluderer telling og måling av kollektiv- og sykkeltrafikk, arealbruk, parkering, utslipp av klimagasser (CO₂-ekvivalententer) og reisevaneundersøkelse (RVU).

Målet om nullvekst skal nås gjennom å gjøre det enklere, tryggere og mer attraktivt å velge gange, sykkel og kollektiv på hverdagsreisene våre.

Byindeks 2024 – hovedindikator måloppnåelse

Byindeksen måler utvikling i trafikkmengde i en rekke tellepunkt i avtaleområdet. Utvikling måles opp mot byvekstavtalens referanseår 2019.

Tromsø har flere tellepunkt i 2022 enn vi hadde i 2019. Tellepunkt fra 2022 er lagt til grunn. Det er beregnet et justeringstall på byindeksen for Tromsø på - 4,2 % fra 2019 til 2022. Dette justeringstallet er uendret under avtaleperioden 2023-2032.

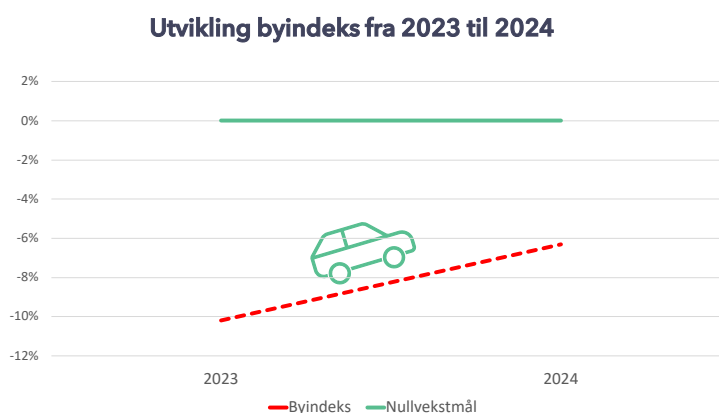

Tromsø er innenfor nullvekstmålet i 2024.

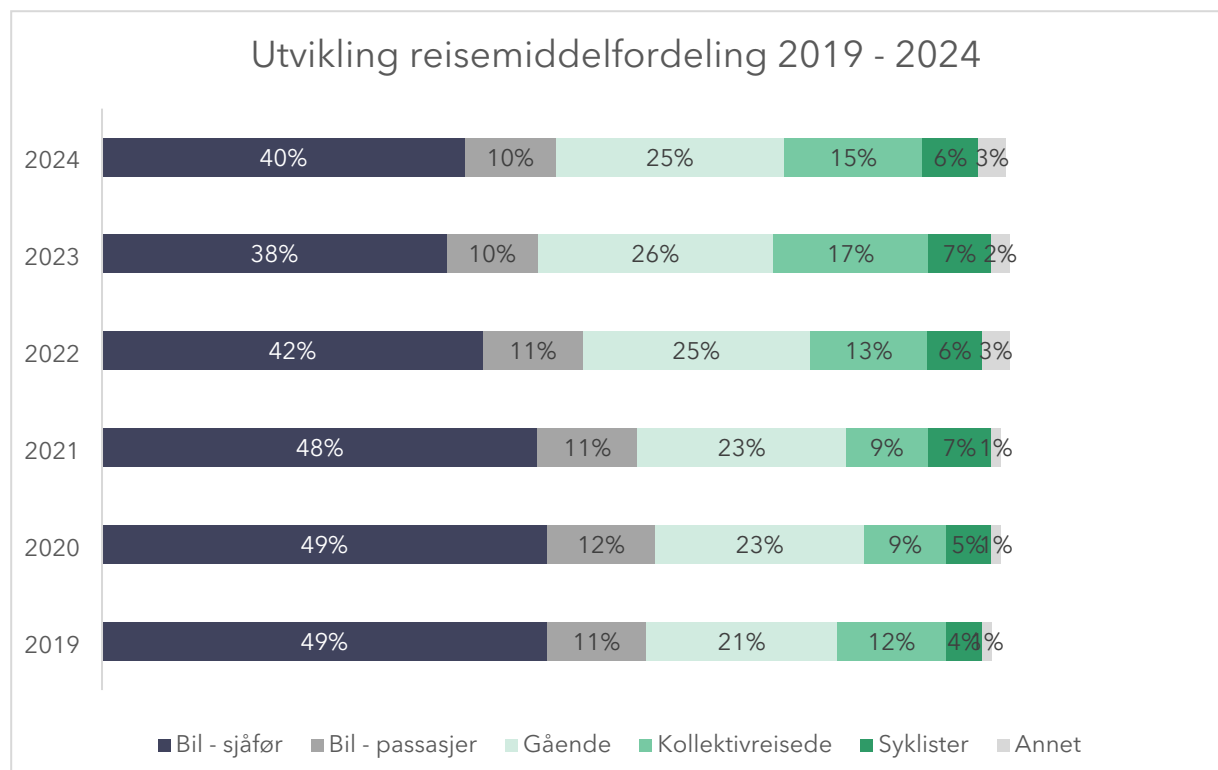
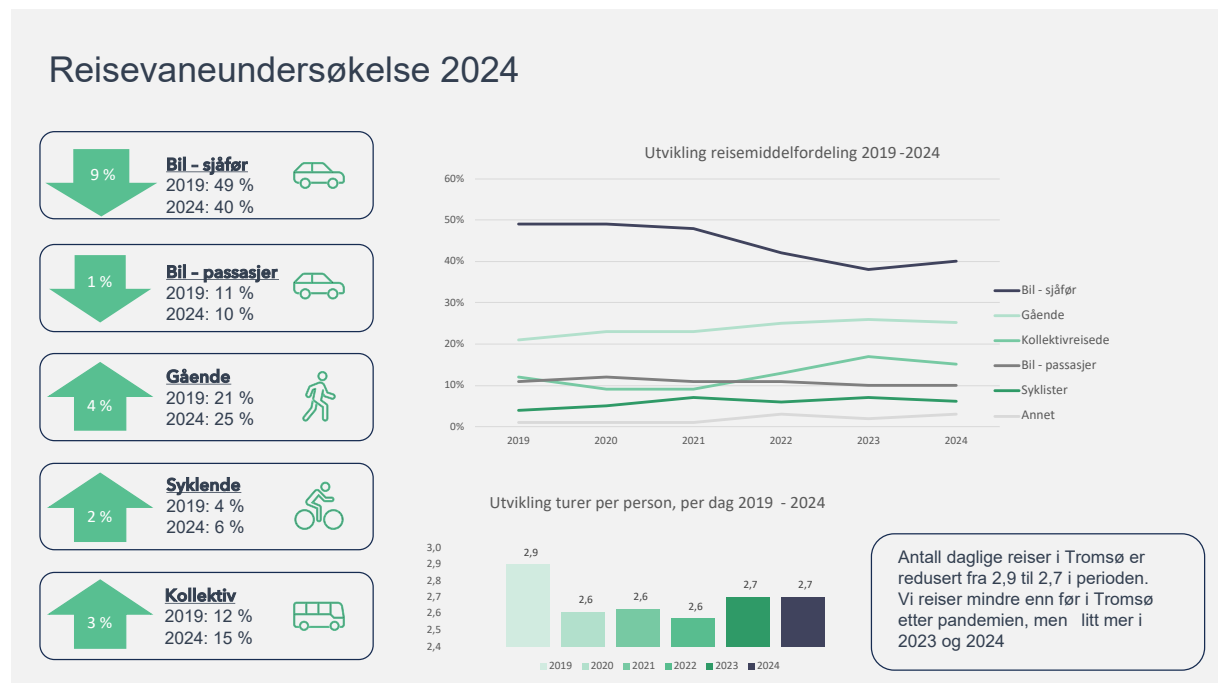
Byindeksen viser en nedgang i personbiltrafikk i 2024 på 6,3 prosent sammenlignet med 2019.

I 2024 viser byindeksen en økning i personbiltrafikk på 3,9 % mot 2023.

Dersom denne utviklingen forsetter vil Tromsø ikke lenger være innenfor målet om nullvekst.

Reisevaneundersøkelse 2024

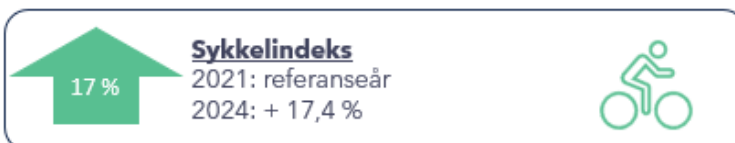
Støtteindikatorene for måloppnåelse

Støtteindikatorene skal bidra til at effekt av tiltak i byvekstavtalen måles og dokumenteres, slik at man ser et helhetlig bilde av transport- og arealutviklinga i Tromsø.

Tromsø har en svært positiv utvikling for antall kollektivreiser, med en økning på 47 % fra 2019 til 2024.

Sykkelindeksen viser en økning i reiser med sykkel på 17 % fra 2021 til 2024.

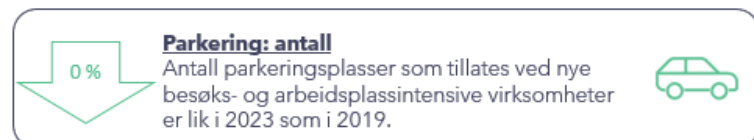
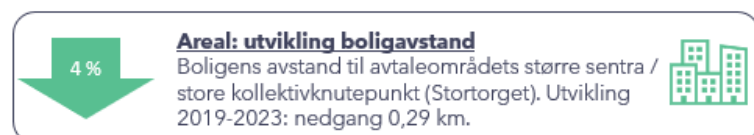
Det er en positiv utvikling i klimagassutslipp fra veitrafikk fra 2019 til 2023.

For klimagassutslipp totalt har Tromsø en negativ utvikling på 2 %. Det slippes ut 4 828 tonn CO2 ekvivalenter mer i 2023 enn i 2019 i Tromsø.

Andre innsatsområder som følges opp, inkluderer arealbruk og parkering.

Det er positiv utvikling i indikator for arealbruk tilknyttet boligutvikling, samt arealbruk tilknyttet utvikling i besøks- og arbeidsplassintensive plasser.

For indikatorer for parkering vises positiv og nøytral utvikling for de ulike indikatorene i perioden 2019 - 2023.

Reduksjon av luftforurensing er ett av byvekstavtalen mål. Vi har stort sett god luftkvalitet i Tromsø, men vi har utfordringer i perioder av året. Utfordringene varierer fra år til år, og er avhengig av trafikkmengde, vær, dekktype og føret. Utfordringene kan reduseres gjennom støvdempende tiltak som eksempelvis kosting og renhold.

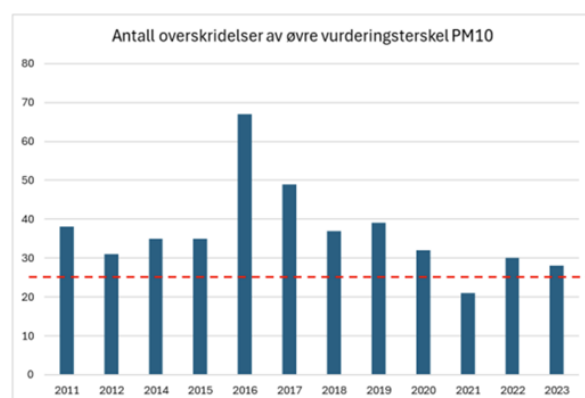
Tabellen under viser grenseverdier og vurderingsterskler for svevestøv (PM10), samt antall tillatte overskridelser per kalenderår. Tabellen viser at man kan bryte grenseverdien for svevestøv PM10 25 ganger per kalender år, det samme gjelder vurderingstersklene.

Komponent	Midlingstid	Grenseverdi, µg/m3	Øvre vurderingsterskel, µg/m3	Nedre vurderingsterskel, µg/m3	Antall tillatte overskridelser per kalenderår
Svevestøv PM10	1 døgn	50	35	25	25
	Kalenderår	20	17	15	

I Hansjordnesbukta, som måler «worst-case» i Tromsø, er grenseverdien for svevestøv ikke brutt mer enn 25 ganger i kalenderåret de siste fem årene. Men, hvert år siden 2019 har vi hatt brudd på øvre og nedre vurderingsterskler for svevestøv flere enn 25 ganger per kalenderår.

På bakgrunn av dette er Tromsø kommune i gang med å lage en ny tiltaksutredning for lokal luftkvalitet. Arbeidet planlegges ferdigstilt sommeren 2025, og skal bidra til at luftkvaliteten i Tromsø blir bedre for innbyggerne.

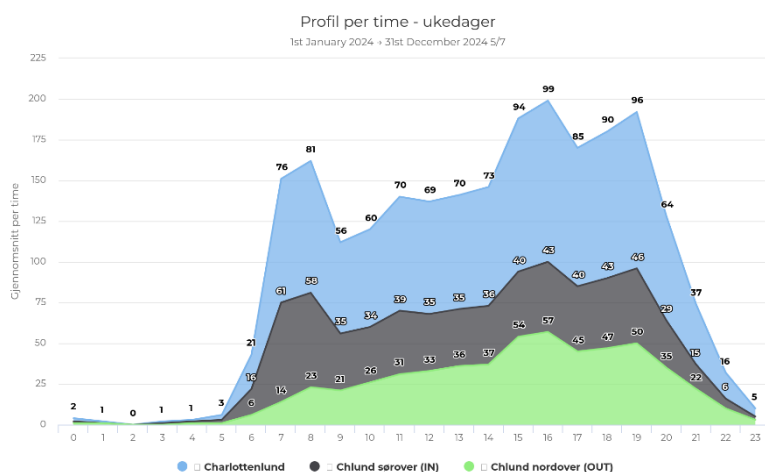
Hansjordnesbukta, PM₁₀

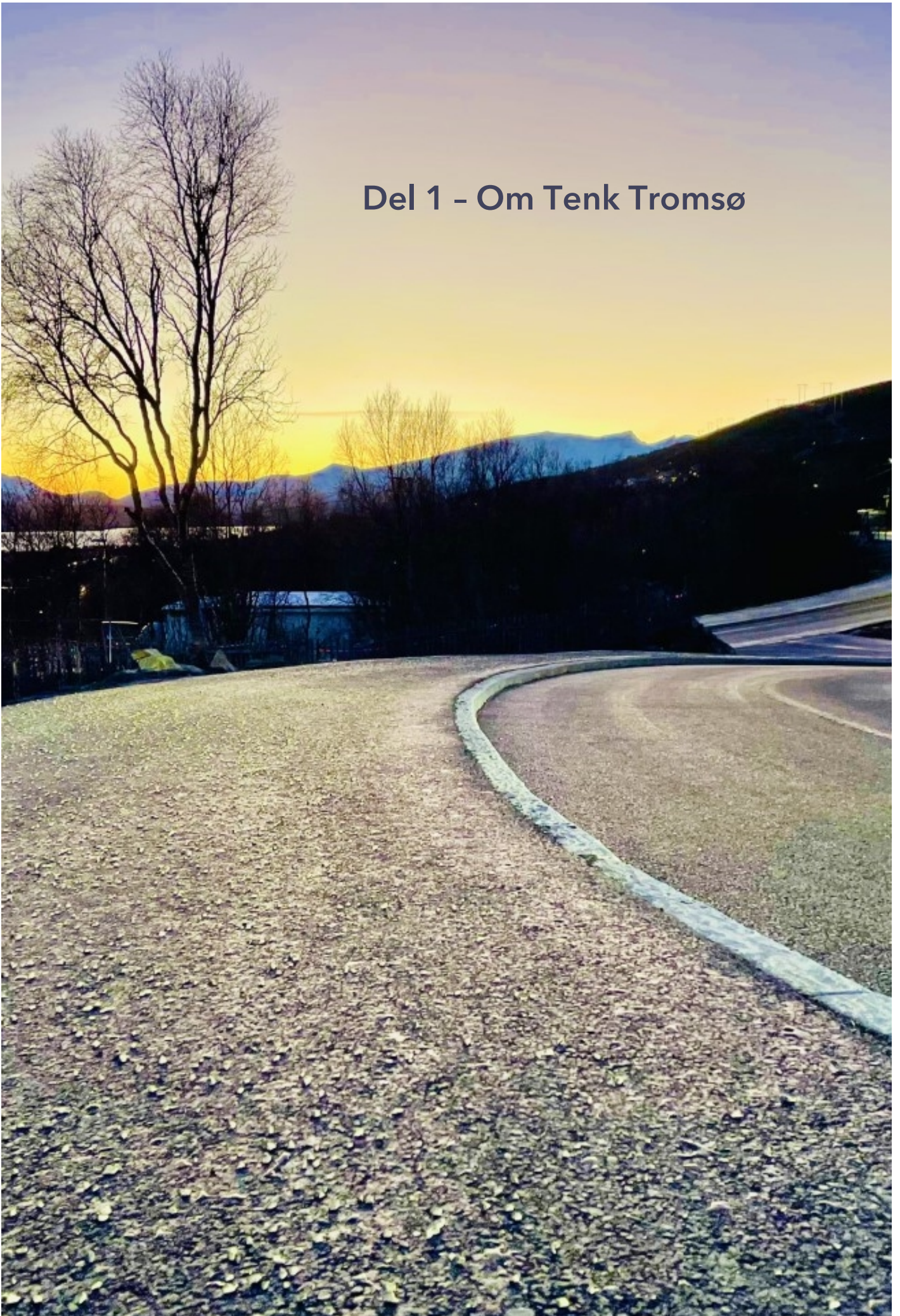
Lysløypa i Tromsø er en viktig ferdselsåre til og fra UNN og UiT.

Forbi tellepunkt på Charlottenlund passer gjennomsnittlig 2000 mennesker daglig.

Figuren til høyre viser passeringsprofil på hverdager forbi tellepunkt på Charlottenlund.

Del 1 - Om Tenk Tromsø

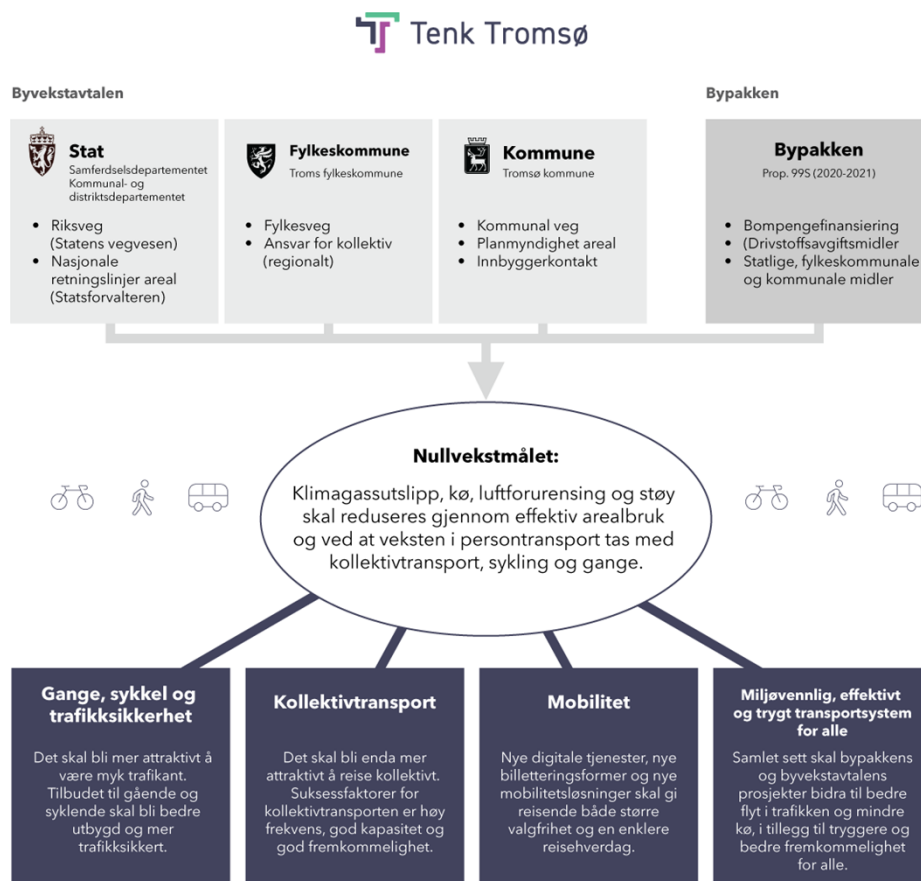
1.1 Om Tenk Tromsø og nullvekstmålet

Gjennom byvekstavtalen samarbeider stat, fylke og kommune om det nasjonale målet om nullvekst i persontransport med personbil.

Vi skal tilrettelegge for en bærekraftig byutvikling som muliggjør flere hverdagsreiser til fots, på sykkel og med kollektivtransport. Sånn skal vi tilrettelegge for en by med mindre kø, mindre utslipp, mindre luftforurensing, mindre støy - og bidra til attraktiv byutvikling og godt bymiljø.

Byvekstavtalen skal bidra til et miljøvennlig, effektivt og trygt transportsystem for innbyggere og næringsliv, og er et verktøy for samordning i areal- og transportutviklingen i Tromsø.

Partene i byvekstavtalen har i felleskap forpliktet seg til å jobbe for nullvekstmålet.

Det er summen av alle tiltak innenfor arealutvikling, brukerfinansiering, drift, infrastruktur og parkering mv. som skal sikre at Tromsø når nullvekstmålet i avtaleperioden. Nullvekstmålet gjelder for kommunen som helhet.

Tenk Tromsø rapporterer på målindikatorer for Tromsøs måloppnåelse årlig. For arealutvikling rapporteres det annethvert år på utvikling i arealdisponeringer.

Arealutvikling og nullvekstmål

Byutredningene viste at arealutvikling er et viktig, og saktevirkende, virkemiddel i en bærekraftig byutvikling. Rett arealformål på rett sted er et virkemiddel for å nå nullvekstmålet, sikre effektiv arealbruk og attraktive bysentre. Arealplanlegging er et viktig verktøy for å kunne nå FNs bærekraftsmål, herunder delmål 11 om bærekraftige byer og lokalsamfunn. De statlige planretningslinjene for arealbruk og mobilitet (SPR) ble oppdatert desember 2024, og forankrer nullvekstmålet i eget avsnitt (punkt 4.1). For storbyområdene, der det bor flest folk og er høyt press på arealene, blir det nå stilt tydelige krav til effektiv bruk av areal, og tilrettelegging for at et godt kollektivtilbud og at flere kan sykle og gå.

Arealplanlegging er en av kommunens viktigste oppgaver og pågår kontinuerlig, i tråd med plan- og bygningsloven og de til enhver tid gjeldende føringer fra statlig og regionalt hold.

I kommuneplanens arealdel 2023-2034 (KPA), som legges frem våren 2025, skal det synliggjøres hvordan arealdisponeringene forventes å påvirke målsettingen om nullvekst ut fra et oppdatert kunnskapsgrunnlag og tilgjengelig verktøy.

KPA er et svært viktig verktøy i den langsiktige byutviklingen, og tilhørende samordning av areal- og transportpolitikken.

Parkering og nullvekstmål

Det følger av byvekstavtalen at nullvekstmålet legges til grunn for Tromsø kommunes parkeringspolitikk. Parkeringspolitikken er et av flere virkemidler for nullvekstmålet, og kommunens innretning tilknyttet parkeringstillatelser, parkeringsrestriksjoner og prispolitikk tilknyttet parkering har betydning for nullvekstmålet.

Utvikling av kommuneplanens arealdel skal bygge videre på kommunens innretning i gjeldende KPA for bilparkering i byområdet, og det er lagt til grunn videre innstramming av parkeringspolitikken i den reviderte utgaven av KPA 2023-2034.

Det pågående arbeidet med tilrettelegging for innfartsparkering, som skal gi bosatte utenfor byområdet tilgang til bybusstilbudet, videreføres i handlingsprogrammets periode.

Bompenger og nullvekstmål

Bompenger har to ulike formål, som begge bidrar til nullvekstmålet. Bompenger er både et restriktivt virkemiddel, og et finansieringstiltak, for oppnåelse av nullvekstmålet. Bompenger som et restriktivt tiltak skal bidra til at flere reiser flyttes til gange, sykkel og kollektivtransport. Inntekten fra bompengene brukes til å medfinansiere gjennomføring av samferdselsprosjekter som tilrettelegger for nullvekstmålet.

Å betale bompenger gjør bilreisen dyrere, og gjør det dermed mindre attraktivt å bruke bilen. Bompenger i byområdet er derfor ikke bare en finansieringskilde, men også et trafikkregulerende virkemiddel.

I Tromsø har vi også tredobbel betaling i rushperiodene morgen og ettermiddag, og bomtakstene bidrar til å både redusere trafikk og spre trafikk. Funn hittil indikerer at nedgangen i trafikk er størst i rushperiodene. Totalt sett har trafikken gått ned ved å sammenligne trafikkvolum for 2019 og 2024, men nedgangen er størst i periodene av døgnet med høyest bomtaks (gjennomsnittlig 16 % lavere i september 2024 sammenlignet tilsvarende for referanseåret 2019). Hvor godt dette virkemiddelet vil virke framover vil avhenge av samordning med øvrige virkemiddel som trafikkregulering, prispolitikk kollektiv, parkering og areal, og ikke minst tilgangen på gode og trygge alternativer til bilen.

Erfaring fra andre byer viser at den største effekten av bompenger er ved innføring, og kan avta etter hvert som innbyggerne venner seg til kostnaden. Vi ser en slik tendens i Tromsø, med en tilbakevendende trafikkvekst gjennom 2024. Høy el-bilrabatt i Tromsø, sammen med en økende el-bilandel, har også til en viss grad motvirket den forventede trafikkdempende effekten av bompengene. El-bil rabatten skal reduseres fra 1. juli 2026, og det forventes da en trafikkdempende effekt. Det anbefales å vurdere også dette virkemiddelet mer grundig for årene som kommer, for å hindre ytterligere trafikkvekst.

Samferdselsprosjekter for nullvekstmål

Tenk Tromsø gjennomfører samferdselsprosjekter som skal gjøre reiser til fots, på sykkel og med kollektiv mer attraktive. Prosjektene bidrar, sammen med de øvrige virkemidlene, til at det skal bli enklere og tryggere å velge bort bilen når man kan.

Gjennom bypakken gjennomfører vi investeringsprosjekter som medfinansieres av bompengene. Bypakkens stortingsproposisjon (99 S (2020-2021)) angir hvilke prosjekter vi har lov til å medfinansiere med bompenger. Den består av en definert liste med prioriterte prosjekter, samt en rekke prosjekter som kan gjennomføres dersom det er økonomisk rom til å gjennomføre disse.

Gjennom byvekstavtalen gjennomfører vi både driftstiltak og investeringsprosjekter innenfor satsingsområdene Gange, sykkel og trafiksikkerhet, Kollektivtransport og Mobilitetsutvikling.

1.2 Organisering

Tenk Tromsø består av fire parter: Tromsø kommune, Troms fylkeskommune, Statens vegvesen og Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Styringsgruppen har hovedansvar for forvaltning av prosjektporteføljen til Tenk Tromsø, og er porteføljeeier for alle prosjekter som har finansiering gjennom Tenk Tromsø.

Styringsgruppen er ansvarlig for å styre totaløkonomi i bypakken, samt for å vurdere og prioritere prosjekter i henhold til vedtatte rammer, budsjetter og måloppnåelse. Styringsgruppen ledes av vegdirektør i Statens vegvesen og består ellers av Statsforvalter i Troms og Finnmark, fylkesordfører i Troms fylkeskommune og ordfører i Tromsø kommune.

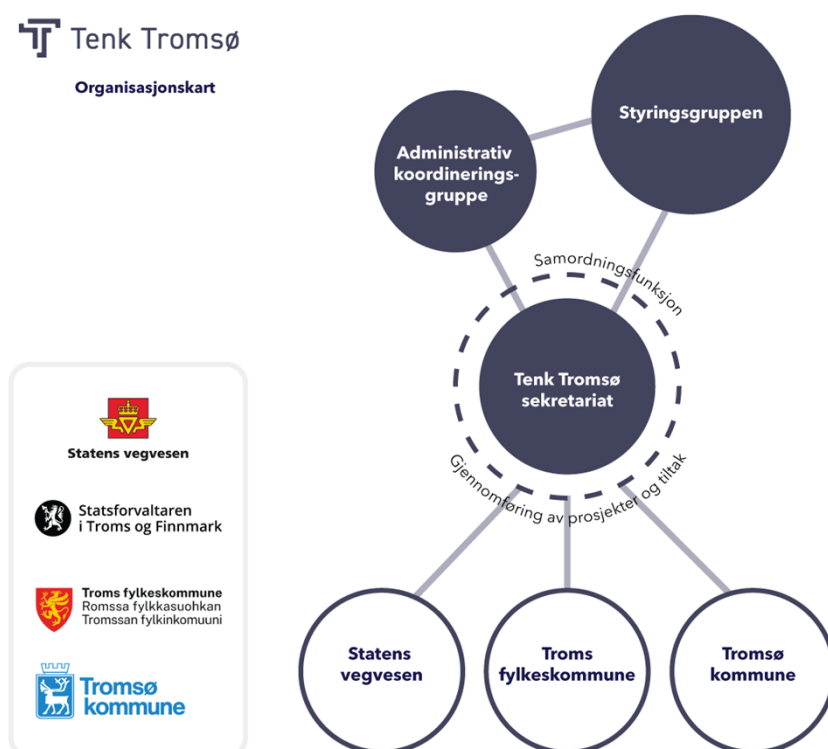
Administrativ koordineringsgruppe skal bidra til å samordne utbyggingsporteføljen, samt forberede og koordinere saker til styringsgruppen. Gruppen består av representanter fra den administrative ledelsen hos hver av de fire partene.

Samordningsfunksjonen skal samordne prosjektforslag for å legge til rette for god porteføljestyring. Samordningsfunksjonen skal avveie faglige og tverrfaglige problemstillinger, samt sikre god kvalitet i utfylling av porteføljens prosjektark. Samordningsfunksjonen skal fremme forslag til handlingsprogram til administrativ koordineringsgruppe.

Sekretariatet er saksforberedende organ for styringsgruppen, og skal sørge for at det utarbeides saksunderlag og faglige utredninger som er nødvendig for styringsgruppens beslutninger. Sekretariatet er et partsuavhengig organ, som skal fremme og sikre god koordinering og samhandling i samarbeidet.

Prosjekteiere Tromsø kommune, Troms fylkeskommune og Statens vegvesen har ansvaret for å planlegge og realisere sine prosjekter i henhold til bypakken og gjeldende handlingsprogram, samt i henhold til lover, forskrifter og avtaler som inngås innenfor den enkelte prosjekteiers prosjektportefølje.

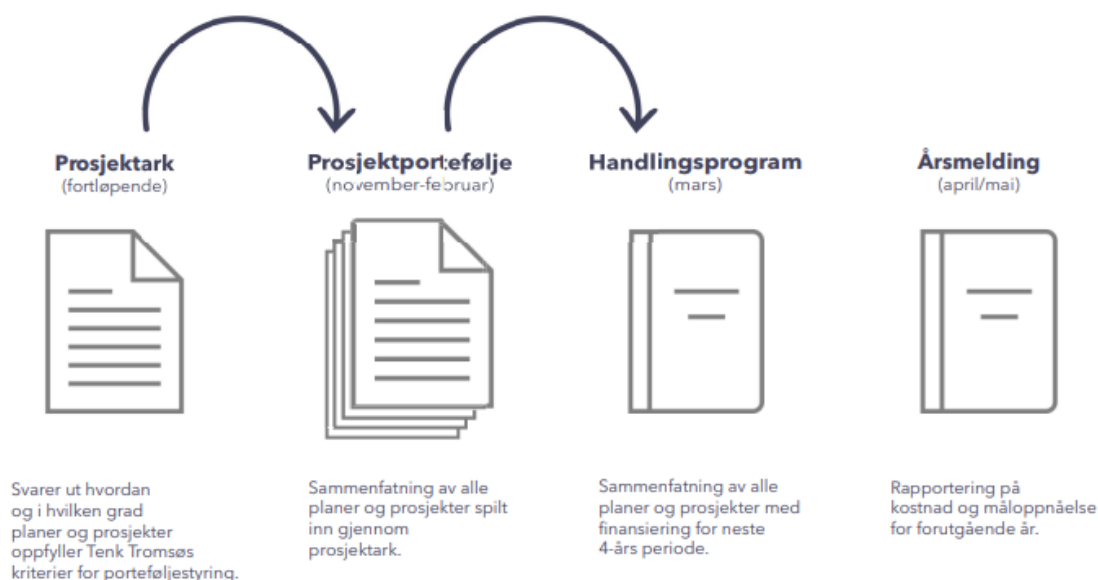
Tenk Tromsø Organisasjonskart

1.3 Styring

Porteføljestyring Prosjektene i Tenk Tromsø blir prioritert gjennom porteføljestyring. Det vil si å gi prosjektene en helhetlig vurdering basert på måloppnåelse, disponible midler, samfunnsøkonomisk lønnsomhet, planstatus og kapasitet til planlegging og gjennomføring. Porteføljestyringen innebærer å velge og prioritere prosjekter, samt sørge for at porteføljen styres slik at det er balanse mellom kostnader og inntekter for prioriterte prosjekter.

Styringsprosess Alle prosjekt og tiltak som er ønsket av partene blir spilt inn gjennom prosjektark. Disse blir samlet i en prosjektportefølje, som er utgangspunktet for porteføljestyringa. De prosjektene som blir prioritert med finansiering, vises i handlingsprogrammet. Dette blir rullert hvert år. Årsmeldingen rapporterer på kostnad og måloppnåelse.

Figur 4: Styringsprosess

Årlig beslutningsprosess

- Sammen med samordningsfunksjonen og AKG arbeider sekretariatet fram forslag til fireårig handlingsprogram.
- Styringsgruppen behandler forslag til handlingsprogram for Tenk Tromsø i mars. Handlingsprogrammet blir deretter sendt til lokalpolitisk behandling i Troms fylkeskommune og Tromsø kommune. Handlingsprogrammet vedtas endelig i styringsgruppen i Tenk Tromsø etter dette.
- Handlingsprogrammet sitt forslag til bruk av de statlige midlene, er styringsgruppa sitt innspill til Statsbudsjettet. Regjeringa sitt forslag til statsbudsjett (Prop.1 S) blir lagt fram i oktober med etterfølgende behandling i Stortinget.
- Finansiering til prosjektene i handlingsprogrammet er avhengig av budsjettvedtak i kommunebudsjett, fylkesbudsjett og statsbudsjett.

1.4 Om finansiering av Tenk Tromsø sine prosjekter

Tenk Tromsøs prosjektportefølje består av bypakkens og byvekstavgiftens prosjekter. Det skal til enhver tid være økonomisk dekning for gjennomføring av prioriterte prosjekter i porteføljen.

Prosjektfinansiering

Bypakkens prosjekter medfinansieres av bompenger og drivstoffsavgiftsmidler. Kommune og fylkeskommune skal tilbakeføre til Tenk Tromsø sine prosjekter all merverdiavgift som staten refunderer for prosjekt og tiltak i bypakken. Kommune og fylkeskommune bidrar med en egenandel på minst 20 % av investeringskostnad (eks. mva) ved investeringer på kommunal vei og fylkeskommunal eller. Det er i bypakkens stortingsproposisjon lagt til grunnen statlig andel på 680 mill.2021-kr tilknyttet prosjekt E8 Flyplasstunnel. Se mer om dette i kapittel 3.

Bypakkens disponible bompenger er knyttet til justering av bompengetakster jamfør utvikling i konsumprisindeks, samt av den til enhver tid gjeldende takstinnretning jamfør beslutning i kommunestyre, fylkesting og storting. Ettersom bompengeinntektene anslås for perioden frem til 2038, er det heftet usikkerhet ved beregningene. Det er flere variabler som spiller inn, der trafikkmengde, passeringstidspunkt og miksen av kjøretøygrupper er viktige faktorer.

Byvekstavgiftens prosjekter medfinansieres av statlige byvekstmidler. Det forutsettes at byvekstmidler brukes i tildelingsåret. Kommune og fylkeskommune skal tilbakeføre til Tenk Tromsø sine prosjekter all merverdiavgift som staten refunderer for prosjekt og tiltak i byvekstavgiften. Det er ikke krav om kommunal eller fylkeskommunal egenandel på byvekstavgiftens prosjekter.

Tildeling av byvekstavgiftens belønningsmidler indeksjusteres i takt med utvikling i Finansdepartementets budsjettindeks for kap. 1332, post 66.

Flere av Tenk Tromsø sine investeringsprosjekter, både i bypakken og byvekstavgiften, medfinansieres av utbyggerbidrag, jamfør rekkefølgebestemmelser i tråd med reguleringsplaner og utbyggingsavtaler.

Prosjektkostnader

Bypakkens projektkostnader indekseres jamfør utvikling i SSBs byggekostnadsindeks for veganlegg.

Byvekstavgiftens projektkostnader indekseres jamfør utvikling i Finansdepartementets budsjettindeks for kap. 1332, post 66.

Del 2 - Året 2024

Foto: Svein Erik Jamt

Tenk Tromsø i 2024

Tenk Tromsø er samarbeidet om nullvekstmålet: I Tromsø skal klimagassutslipp, kø, luftforurensing og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransport med bil blir tatt gjennom kollektivtransport, sykling og gåing.

Partene i Tenk Tromsø jobber sammen for å gjøre det enklere for innbyggerne å velge vekk personbilreiser gjennom å gjøre det enklere og mer attraktivt å velge å gå, sykle og reise kollektivt.

infrastruktur, tilskudd til drift, mer effektiv arealbruk og gjennom trafikkregulerende tiltak.

Del 2 i årsmeldinga viser hva midlene i Tenk Tromsø er brukt på i 2024, og hvordan partene har jobbet med nullvekstmålet.

Milepæler

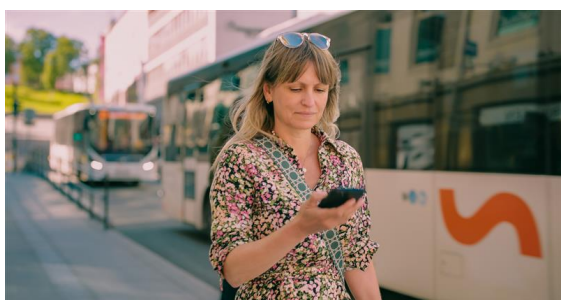
2024

Tryggere skolevei i 6 ulike skolekretser i 2024, med 17 delprosjekter totalt per 2024.

Stakkevollvegen nord: ferdigstilt arbeid med sjøfylling i forberedelse til bygging av ny fylkesvei øst for dagens Stakkevollvegen.

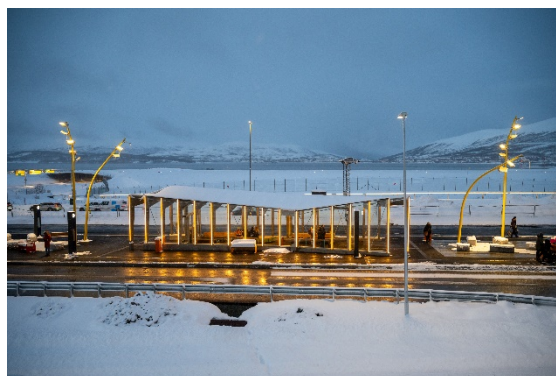
Rekordår bussreiser med 14,8 millioner bussreiser i 2024 gjennom medfinansiering av busstilbudet og billettpriser.

Tromsøbrua utvidelse sykkelbane: Oppstart arbeid med forsterkning av Tromsøbrua sommer 2024 for å kunne utvide sykkelbanen.

Oppstart prosjekt «Mindre tiltak bydeler og myke trafikanter» med 6 delprosjekter gjennomført

Ny bussterminal i Giæverbukta åpnet desember 2024

2.1 Prosjektaktivitet

Tenk Tromsø består av bypakken og byvekstavtalen. Bypakkens prosjekter medfinansieres av bompenger. Byvekstavtalens prosjekter medfinansieres av byvekstmidler. I de følgende kapitlene gjennomgås aktivitet i 2024 for henholdsvis bypakkens og byvekstavtalens prosjekter.

2.2 Prosjekter under gjennomføring bypakke

Under gjennomgås prosjekter i bypakken med gjennomførings- og byggeaktivitet i 2024.

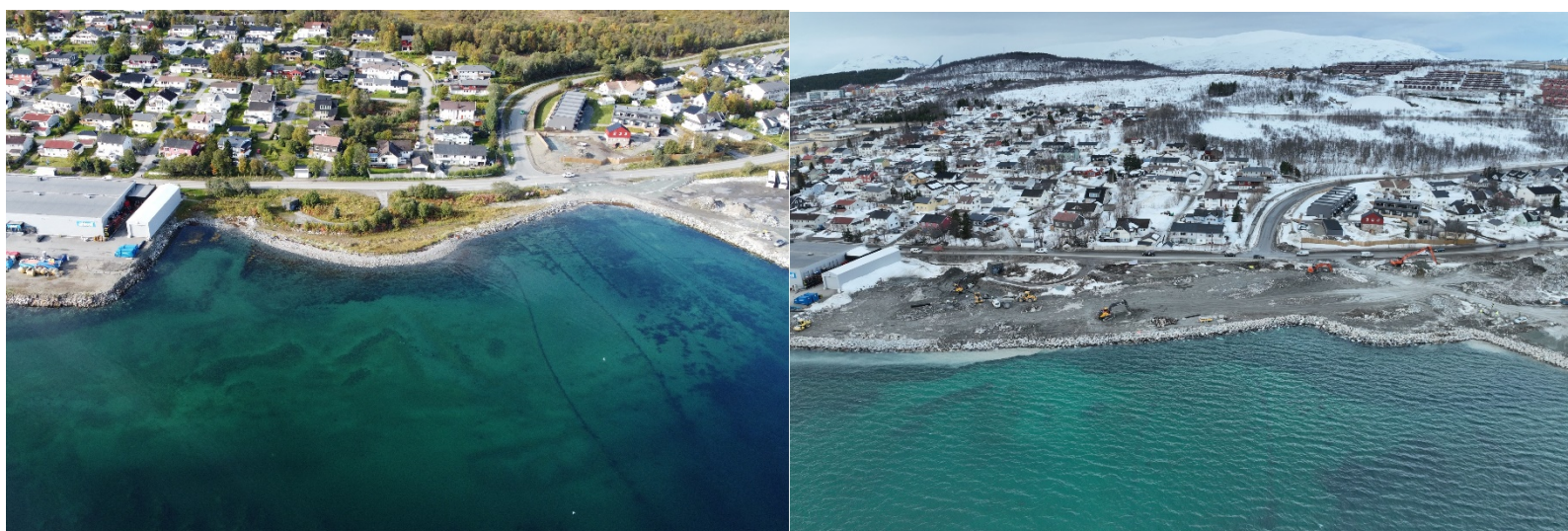
Stakkevollvegen nord (Stakkevollvegen – Skattørvegen)

Prosjektet skal legge til rette for næringstrafikk, buss, syklende og gående, samt bidra til å redusere støv- og støyplager for de som bor og ferdes i området.

Prosjektet inkluderer bygging av om lag 700 meter ny hovedvei (fv. 7772) mellom Gimlevegen og Nordøyvegen, øst for dagens vei, delvis på sjøfylling. Denne veien skal gi bedre fremkommelighet for næringstransport i området. Stakkevollvegen, som den nye veien skal avlaste, skal rustes opp og legges til rette for kollektivtransport, sykkel og gange. Dette vil gi bedre framkommelighet og økt trafiksikkerhet for alle trafikanter.

I 2024 har vi ferdigstilt arbeid med sjøfylling som ble påbegynt i september 2023. Sjøfyllingen er en del av det forberedende arbeidet for den nye fylkesveien. Denne skal bygges øst for dagens vei (Stakkevollvegen), delvis i utfylt sjø. Prosjektet har brukt kortreiste masser fra den pågående tunnelrehabiliteringen i Tromsø til arbeidet med mudring og fylling av masser i sjøen.

I 2024 er det også arbeidet med detaljprosjektering av neste fase, og det er estimert at spaden går i jorda på bygging av den nye fylkesveien på senhøsten 2025.

Tryggere skolevei 2024

Målet med prosjektet er å gjøre det enkelt for alle skolebarn å gå eller sykle til og fra skolen. I tillegg vil man unngå biltrafikk rundt skolene. Trafikksikkerhetsplanen fra 2016 og gangstrategien i Tenk Tromsø har prioritert tryggere skoleveier. Det er gjennomført en analyse av alle skoler innenfor byområdet i Tromsø, der analysen har prioritert tiltak ved skolene.

Tiltakene skal bidra til økt trafikksikkerhet for skolebarn og andre gående og syklende, og universell utforming vektlegges. I 2024 er det gjennomført følgende tiltak:

- **Gyllenborg og Kongsbakken skolekrets:** Vi har breddeutvidet 150 meter fortau i Kongsbakken. Det nye fortauet har fått tre meters bredde. Det er også lagt ned gatevarmerør slik at fortauet er forberedt for gatevarme. Området har fått taktil oppmerking for synshemmede og sterkere belysning. Det er også lagt til rette for godt vintervedlikehold.
- **Mortensnes skolekrets:** Vi har fullført arbeidet med 250 meter ny gang- og sykkelvei med tre meters bredde fra Mortensnes skole til Gnistvegen og Maskinistvegen. Gang- og sykkelveien har god belysning og er godt tilrettelagt for vintervedlikehold.
- **Skjelnan skolekrets:** Vi har påbegynt arbeidet med nytt fortau med belysning langs Malmvegen, belysning krysning av Anton Borchs veg og ny parkering med gangvei rundt parkeringen for tryggere ferdsel.
- **Workinnmarka skolekrets:** Vi har forlenget fortauet i Klimavegen med 50 meter og bygd med 2,5 meters bredde.

Dette i tillegg til ferdigstillelse av store tiltak i 2023 på Slettaelva og på Stakkevollan.

Gjennom arbeid utført i 2022, 2023 og 2024 er det hittil gjennomført 17 delprosjekter i 13 ulike skolekretser. Dette har gitt barna en tryggere hverdag på vei til og fra skole og barnehage, og tiltakene gir alle innbyggerne et tryggere og bedre tilbud i nærområdet.

2024 er det også jobbet med å forberede flere tiltak til gjennomføring i kommende år.

Ny bussterminal i Giæverbukta

Nord-Norges største kollektivterminal, Giæverbukta bussterminal, er blitt tryggere og mer effektiv for alle. Den nye terminalen åpnet 4 desember 2024.

Den nye bussterminalen bidrar til raskere, tryggere og triveligere reiser med buss. De reisende har fått bedre forhold for av- og påstigning, og bedre ventefasiliteter.

- Bussterminalen har én stor universelt utformet publikumsøy med to lukkede venteområder som gir ly for vær og vind. Øya inkluderer et eget toalettbygg for både reisende og bussjåfører. Både venteområder og toaletter er tilrettelagt for reisende med spesielle behov.
- Terminalen gir en tryggere reisehverdag. Alle bussbyttene gjøres på publikumsøya. Passasjerene kan ta seg til øya gjennom en adkomsttunnel eller ved å benytte et godt merket og opplyst gangfelt, som er den eneste plassen busstrafikken må krysses.
- Bussterminalen er også utstyrt med 10 sanntidsskilt og 9 infoskjermer som skal gi de reisende god informasjon på reisen.
- Terminalen har fått direkte inn- og utkjøring i begge ender. Målt mot tidligere løsning, med lang inn og utkjøring, sparer bussene flere minutter hver gang de er innom holdeplassen. Bare i kjøreavstand spares det inn 40 000 kilometer hvert år, som gir vesentlig mindre utslipp og energiforbruk. I tillegg gir det bedre trafikkflyt i hele området.

Vi ferdigstiller det siste arbeidet med beplantning og mindre restarbeid frem mot sommeren 2025.

Bedre holdeplasser og gangtilgjengelighet

Prosjektet omhandler opprusting av holdeplasser, universell utforming av holdeplasser, felles profil på leskur, sanntidsskjermer på utvalgte holdeplasser, gangtilgjengelighet til holdeplasser og snarveier i byområdet. Målet er å gjøre kollektivreiser mer attraktivt, og bidra til flere bussreisende på bekostning av privatbil. Prosjektet er en såkalt sekkepost og jobber parallelt med både gjennomføring av planlagte tiltak og planlegging av nye tiltak.

- I 2024 har vi arbeidet med klargjøring for sanntidsskjermer på 8 bussholdeplasser: Reinen skole mot Tromsøvingen, Soltun mot sentrum, Vangberg mot Giæverbukta, Workinnmarka skole mot sentrum, Stalheim mot sentrum, Stalheim mot Giæverbukta, Gimle mot sentrum og Templarheimen mot sentrum. I løpet av året er det jobbet med å få på plass strømtilførsel for sanntidsskjermer på disse holdeplassene. Sanntidsskjermene monteres, og vil være klar til bruk, i starten av 2025.
- Vi har i 2024 jobbet med detaljprosjektering av holdeplasser på strekningen mellom Kroken og Troms kraft, holdeplass «Båthavna» i Tromsdalen, holdeplass "Solbakken" langs Strandvegen, samt holdeplasser langs Innelvvegen i Kaldfjord i forbindelse med delprosjekt i Tryggere skolevei-prosjektet.

Etablering av bomstasjoner

Tiltaket består av prosjektering og bygging av 15 bomstasjoner i Tromsø. I tillegg omfatter det også fremføring av strøm og fiber til alle punktene, samt levering og montering av portaler til montering av innkrevingsutstyr på vegne av Bompengeselskap Nord AS.

Arbeid i 2024 består av ferdigstilling av fremføring av fiber til allerede etablerte bomstasjoner.

2.3 Prosjekter under gjennomføring byvekstavtale

Under gjennomgås prosjekter i byvekstavtalen med gjennomførings- og byggeaktivitet i 2024.

Tromsøbrua utvidelse sykkelbane

Dette prosjektet skal legge til rette for tryggere og bedre fremkommelighet forsyklister mellom Fastlandet og Tromsøya.

Gang- og sykkelvei over Tromsøbrua er fordelt slik at nordlig side er forbeholdt syklister, og sørlig side er forbeholdt gående.

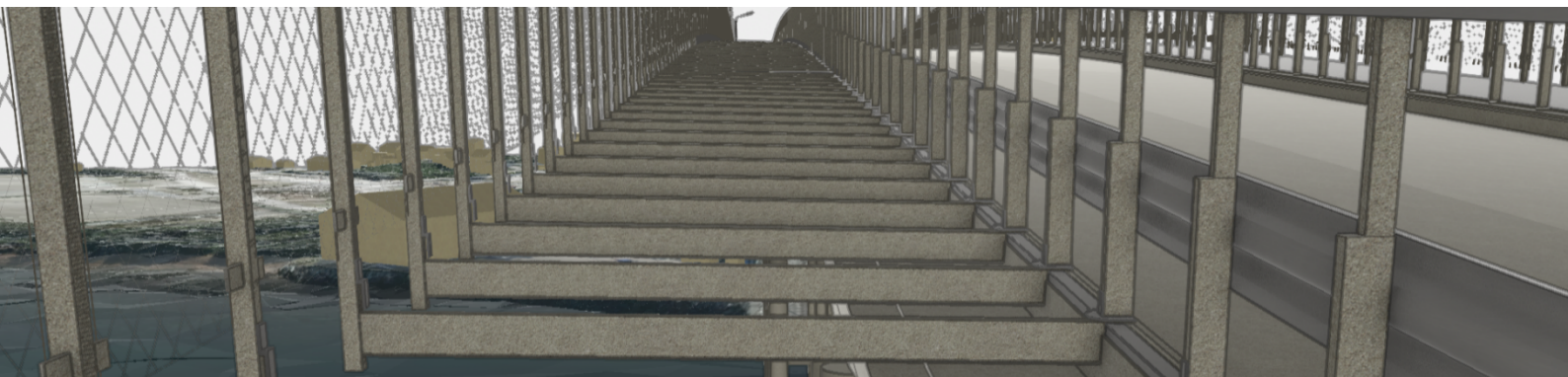
Dagens sykkelbane er smal, noe som medfører redusert trafiksikkerhet for de som ferdes på brua. Dette spesielt i lys av at flere sykler, og flere sykler med bredere sykler, samt at hastighet for syklende har økt i takt med økt elsykkelandel.

I juni 2024 startet vi opp det forberedende arbeidet med forsterkning av Tromsøbrua for å kunne utvide sykkelbanen over brua. Det forberedende arbeidet med forsterkning av brua ble gjort i sammenheng med fylkeskommunens vedlikeholdsarbeid.

Selve byggingen av det utvidete sykkelfeltet er planlagt gjennomført i 2025.

Forsterkningen av brua gjør at den nå skal tåle en breddeutvidelse av sykkelbanen på en halv meter.

Reduserte billettpriser kollektiv

Tenk Tromsø subsidierte billettprisene på periodebilletter og utenfor-rush-billetter med totalt 26 mill. kr i 2024. Byvekstavtalen bidrar til at bussbillettene er billigere enn de ellers ville vært, samt til at busstilbudet er et konkurransedyktig alternativ til privat bilbruk. I 2024 er det gjennomført tre tiltak gjennom Tenk Tromsø:

- Redusert pris på periodebilletter for å belønne de som reiser ofte.
- Redusert pris på enkeltbillett utenom rushtid (07.00-09.00 og 14.00-17.00) for å gi incentiv til de som har mulighet til å reise utenom rushtid. Dette reduserer pågangen i rushtid når det er utfordrende med både busskapasitet og sjåførtilgang.
- Én sone for billettpriser

Styrket busstilbud (Driftstilskudd kollektiv Tromsø)

Tenk Tromsø medfinansierer det økte bybusstilbudet fra 2019 med 96 mill.kr byvekstmidler i 2024. Midler brukes til å finansiere et busstilbud som går ut over Troms fylkeskommune sitt basissnivå for busstilbud i Tromsø. Vi bruker midler på bybusstilbudet for å bidra til busstilbudet er et konkurransedyktig alternativ til privat bilbruk.

Medfinansieringen brukes til å opprettholde økningen i antall bussavganger, den økte frekvensen på avganger og de nye direkterutene - etter at busstilbudet ble styrket i 2019:

- Økt antall bussavganger med 26 % fra 870 til 1100 daglige avganger
- Økt antall direkteruter (x-ruter) for bussen fra bydeler til UNN/UIT
- Økt frekvens på bussavganger
- «Pysjamasbuss» for tidligreisende
- Bedre busstilbud til og fra flyplassen

Det gode busstilbudet har ført til en gradvis økning i bussreisende, med en økning på bussreisende fra 2019 på hele 4,8 millioner påstigninger på bussen.

Mindre tiltak bydeler og myke trafikanter

Byvekstmidlene muliggjør gjennomføring av mindre tiltak i bydelene, utover de tiltakene som allerede ligger i et av de allerede vedtatte prosjektene i Tenk Tromsø. Eksempelvis forbedring av veilys på snarveier i de ulike bydelene, oppgradering av eksisterende løsninger for fortau som trenger "lapping", forbedring av overganger, fartshumper og lignende tiltak. Dette er mindre tiltak som har stor betydning for trafikksikkerhet og fremkommelighet der folk ferdes.

Arbeidet baseres på innspill fra bydelsrådene, samt på kjente utfordringer i hele byområdet, og tiltakene er valgt ut basert på faglig vurdering av tiltakenes gjennomførbarhet sett opp mot Tenk Tromsø sine satsingsområder.

Arbeidet er startet opp i 2024 med 6 ulike delprosjekter:

- På Gimle og Stakkevollan har vi utbedret over 2 kilometer gang, sykkelvei og fortau

Ca. 1 700 meter gang- og sykkelvei er forbedret mellom Hansine Hansens veg og Nordøyvegen, samt videre fra krysset Hansine Hansens vei / Nordøyvegen og ned til Stakkevollvegen.

Ca. 450 meter fortau er forbedret, og bedre belyst, langs Ringvegen, gjennom Bergvegen og oppover Nordøyvegen.

- Turveier på Tromsøya er utbedret og har fått bedre belysning

Turveiene på Tromsøya brukes som miljøvennlige samferdselsårer til fots, på ski og med sykkel året rundt. Derfor har vi gjort arbeid på turveiene for å tilrettelegge for god fremkommelighet gjennom lysløypa.

Lysløypa på Midt-Tromsøya er oppgradert og breddeutvidet fra 3 til 4 meter for å redusere konflikter mellom fotgjengere, syklister og skigåere. Lysløypa fra Skibrua til Langvannet er utbedret med løfting av grusveien og utbedring av grøfter, for å sikre

samme standard som de øvrige utbedrede delene av lysløypa. Fra Templarheimen til Skibrua, og fra Tromsøhallen nord til lysløypa, er belysning forbedret med nye lysarmatur.

- Rødbrua i Tromsdalen

Rødbrua i Tromsdalen er en viktig ferdselsåre for både skolebarn og voksne innbyggere. Strekningen Rødbrua - Raillkattlia er en strekning med stort behov for bedre tilrettelegging for trafiksikkerhet for myke trafikanter.

I 2024 ble Rødbrua gjort om til gang- og sykkelvei. Vi har redusert egenvekten til brua ved å frese vekk flere tonn med asfalt for å avlaste brukonstruksjonen, og lagt ny asfalt over brua. Det er satt opp autovern over brua for trafiksikkerhet, og det er gjort endringer i kjøremønster / skilting ved å redusere farten langs Evjenvegen.

Arbeidet vil fortsette i 2025, og ses i sammenheng med blant annet planlagt bygging av fortau mellom Rødbrua og Raillkattlia, og planlagt etablering av ny snuplass og ny holdeplass for skolebussen.

- Trappa i Kongeparken

Trappa i Kongeparken er en av hovedårene for gående på vei ned til, og opp fra, sentrum. Trappa har en del slitasjeskader som bidrar til utfordringer for gående, spesielt vinterstid.

I 2024 har vi påbegynt arbeidet med å utbedre trappa. Vi retter opp trappetrinn der det har oppstått snublekanter. Vi jobber også med avretting av mellomstykkene mellom trappetrinnene, og legger nytt toppdekke på disse.

Årsmelding 2024

- Veilys

God belysning er viktig for trygg ferdsel. I 2024 har vi satt i gang arbeidet med å jobbe oss gjennom ulike strekninger og punkter som har behov for oppgradering av eksisterende veilys eller nye veilys. I løpet av året var i Heilovegen, Stakkevollvegen, Søren Zakariassens gate / Borgermester Eidems gate, Grønnegata, Meieriet, Bekkevollvegen og Mekanikervegen.

- Belysning turvei i Kroken

I 2024 har vi påbegynt arbeidet med etablering av lysanlegg langs turveien i Kroken.

Strekningen fra Jadevegen til Steinbruddet i Diamantvegen får god belysning med teknologi som tilpasser belysning etter bruk. Dette vil bidra til mindre lysforurensing i området, samt bidra positivt med tanke på kommunens driftskostnader tilknyttet belysning av strekningen. Arbeidet planlegges ferdigstilt i 2025.

Forsterket vinterdrift

Tromsø er en vinterby med utfordrende klima. Tromsø er i verdenstoppen (!) for mengde årlige snøfall, og har et stort behov for vinterdrift av veinettet. Økte svingninger i temperatur og type nedbør bidrar til å forsterke behovet.

Gjennom medfinansiering av kommunens arbeid med brøyting og snørydding bidrar vi til bedre og mer forutsigbar fremkommelighet for alle trafikanter, med særlig fokus på buss, syklende og gående.

I 2024 videreførte vi medfinansiering av styrket vinterdrift på følgende fire strekninger: Dramsvegen fra skibrua til saksekrysset, Langnesvegen – Kirkegårdsvegen, Heilovegen og Gåsværvegen. Disse veiene er smale og/eller bratte, og vanskelige å drifte optimalt under store snøfall. Siden det er få arealer til snødeponering, så går dette utover alle, og det går spesielt ut over trafikksikkerheten for gående og syklende på strekningene.

Det er også brukt midler på hyppigere bortkjøring av snø fra veinettet og i sentrumsområdene, samt på hyppigere tråkking av lysløypenettet for bedre fremkommelighet for fotgjengere og syklistene gjennom Tromsømarka.

Sekretariat

Sekretariatet skal koordinere samarbeidet og oppfølgingen av bypakken og byvekstavtalen, og legge til rette for porteføljestyling. Sekretariatet er et saksforberedende organ for styringsgruppen, og skal sørge for at det utarbeides saksunderlag og faglige utredninger som er nødvendige for styringsgruppens beslutninger, samt sørge for at beslutninger i styringsgruppen får oppfølging.

Sekretariatet følger også opp bestilling av relevante analyser og utredninger, eksempelvis årlig Reisevaneundersøkelse for Tromsø og bompengemålinger.

Sekretariatet bidrar til å kommunisere til innbyggerne om hva som skjer i Tenk Tromsø, samt bidrar til å endre holdninger og motivere til nye handlinger.

2.4 Prosjekter under planlegging og prosjektering

Under gjennomgås prosjekter med gjennomførings- og byggeaktivitet i 2024 for henholdsvis bypakkens og byvekstavtalens (BVA) prosjektportefølje.

Dramsvegen

Dramsvegen er en av Tromsøs sentrale strekninger for syklende, der den knytter sentrum og sørdelen av Tromsøya til UNN/UiT via slakeste mulige trasé. Strekningen trafikkeres frekvent av buss i begge retninger.

Det har vært jobbet med å finne en løsning for sykkelveg med fortau samtidig som busstrafikken opprettholdes. Dette har vist seg vanskelig, grunnet smalt vegareal, bratt terreng og tett bebyggelse. Opprinnelig full løsning vurderes å være svært vanskelig å gjennomføre og lite heldig for omgivelsene, i tillegg til at det vil bli kostnadskrevende.

I 2024 er det jobbet med utredning av alternative løsninger til full breddeutvidelse. Alternative løsninger fokuserer på at prosjektet fortsatt må ha høy prioritet ut fra både trafiksikkerhet og framkommelighet for gående, syklende, buss.

Bussløsning sentrum

Prosjektet tar for seg kollektivløsning gjennom sentrum, samt bedre forhold for gående og syklende. Opprustingen vil skje i form av flere delprosjekter, primært Skippergata og Smørtorget / Fredrik Langes. Det planlegges etablert høystandard holdeplasser samt legges vekt på gode løsninger for fotgjengere. Det skal legges til rette for bytte av buss i

både Skippergata og i området Smørtorget / Fredrik Langes gate.

I 2024 er det jobbet med vurderinger for de ulike deltiltakene, og deltiltak «Skippergata» er planlagt for utførelse av midlertidige trafiksikkerhetstiltak våren 2025. Det er samtidig jobbet med langsiktige løsninger for Skippergata og Smørtorget sett opp mot det pågående arbeidet med ny kommunedelplan for sentrum.

Nytt bussknutepunkt Kroken

Prosjektet skal etablere et nytt bussknutepunkt i Kroken, som skal betjene distriktsbusser, bybusser og skolebusser. Flere bussholdeplasser samles i ett knutepunkt, og det skal etableres en gateterminal med god tilkobling til gang- og sykkeltraseer. Målet er økt trafiksikkerhet, bedre framkommelighet for buss og at kollektiv blir et mer attraktivt alternativ på hverdagsreiser.

Prosjektet har i 2024 jobbet med avklaring av forhold rundt videre prosjektering.

Redusere flaskehalser for bussen

Prosjektet er et felles innsatsområde som skal utføre flere ulike tiltak for å bedre fremkommeligheten for buss, som samlet skal redusere kjøretid for bussen og gjøre buss mer attraktivt i forhold til bil. Aktuelle tiltak inkluderer: Utforming av kryss og rundkjøringer, signalprioritering og tilfartskontroll, skilting, driftsplanlegging, tiltak for å redusere holdeplassopphold, fysiske hindringer, gateparkering, veikanter og økt trafiksikkerhet. Det er i 2024 gjort arbeid med å gjennomgå og vurdere ca. 200 ulike strekninger i Tromsø som forberedelse til en prioritert tiltaksliste for utførelse de nærmeste årene.

Strandvegen

Prosjektet skal legge til rette for buss, gange og sykkel fra Mellomvegen til sentrum. Strandvegen kopler sentrum til Telegrafbukta og Folkeparken, to av Tromsøs viktigste friluftsområder. Området har tunge boligkonsentrasjoner og er fortsatt under utvikling. Prosjektet er en del av planlagt sammenhengende infrastruktur for syklister og gående på østsiden av Tromsøya, og skal også legge til rette for infrastruktur for buss.

I 2024 er arbeidet med planprosess for reguleringsplan for Strandvegen videreført.

Ladeinfrastruktur for elbusser

Prosjektet skal sørge for infrastruktur som understøtter nasjonale krav om nullutslipp i offentlige anskaffelser av buss. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2027, før inngåelse av ny busskontrakt.

Bussløsning Kvaløya

Prosjektet skal bidra til en mer effektiv fremføring av buss på Kvaløya.

I 2024 har det vært jobbet med å legge frem prosjektets trasevalg til politisk behandling i kommune- og byutviklingsutvalget (KOBY).

Kommunestyret vedtok 11. september 2024 at nedre trasé skal ligge til grunn for det videre arbeidet, med tiltak på strekningen fra Blåselvegen og frem til bybussenes endepunkt på Eide.

Styringsgruppen i Tenk Tromsø har bedt Troms fylkeskommune, som er veieier for valgte trasé, legge frem en plan i 2025 for gjennomføring av prosjektet.

Stakkevollvegen sør

Prosjektet omfatter opprustning av en viktig akse mellom Tromsø sentrum og Breivika (universitetet og sykehuset) fra Hansjordnesbukta til Tverrforbindelsen. Veien skal gå gjennom et område som planlegges omdannet fra industri til bolig og boligkompatibel næring.

Det skal legges til rette for økt fremkommelighet og forbedret trafikkflyt gjennom tilrettelegging for sykkelvei med fortau, samt prioritering av buss. Trafiksikkerhet og universell utforming

vektlegges ved gjennomføring av prosjektet.

Prosjektet er inne i prosjekteringsfasen. Stakkevollvegen er en kompleks strekning med mange beboere, næringsaktører, private utbyggingsplaner og offentlig infrastruktur over og under bakken. I 2024 har det vært jobbet med optimalisering av nye planløsninger og detaljprosjektering.

Prosjektet planlegger for oppstart av byggefase i 2027, når Breivikatunnelen er gjenåpnet etter oppgradering.

Tryggere skolevei distrikt – BVA

Prosjektet skal tilrettelegge for at skolebarn i distriktene skal få tryggere ferdsel til skolen. I 2024 er det jobbet med tiltakslistene for ulike skolekretser. Gjennomføring av tiltak starter i 2025.

Gange og sykkel i Sentrum – BVA

Prosjektet skal bidra til bedre tilrettelegging for syklende gjennom sentrum. Per i dag deler gående og syklende i stor grad de samme arealene.

Det er i 2024 arbeidet med ulike alternativer for løsning gjennom sentrum og koblinger mot nord-sør og øst-vest tilkoblinger mot sentrum. Arbeidet vil videreføres i 2025, med planlagt oppstart tilrettelegging fra 2027.

Gange og sykkel Nordspissen – BVA

Ringvegen rundt Nordspissen har ingen tilrettelegging for gående og syklende. Veien framstår som mørk og dårlig for

myke trafikanter. Arbeid i 2024 inkluderer kartlegging av tre delstrekninger mellom Skattøra og Sjarkvegen i Hamna. Det jobbes med avklaringer rundt gjennomførbarhet og kostnadsvurderinger for delstrekningene. Prosjektet legges frem for videre beslutning når dette arbeidet er ferdigstilt.

Blå Bybane – BVA

I byvekstavtalen er Blå bybane spesifisert som et eget innsatsområde under «kollektiv». Prosjektet er tiltenkt å gi myke trafikanter et alternativ til Tromsøbrua for kryssing av sundet mellom Tromsøya og Fastlandet.

Prosjektet har behov for utfyllende utredning tilknyttet maritime forhold, for kostnadsvurderinger for prosjektet som helhet og for planlagt pilot, samt for prosjektets måloppnåelse. Det er i 2024 gjort forberedende arbeid for planlagt ferdigstillelse av forprosjekt i 2025. Ved avslutning av forprosjekt vil det vurderes om man skal gå videre med planlegging av prosjektet.

Mobilitet – BVA

Prosjektet skal tilrettelegge for god mobilitet, og har i 2024 hatt noe aktivitet tilknyttet forberedende arbeid for gjennomføring i senere år.

Snuplass / regulering Langnes - BVA

Prosjektet skal tilrettelegge for bedre fasiliteter for lovpålagte hvilepauser for sjåførene, samt fasiliteter for å oppstille og lade busser. Det skal også gi kollektivsystemet i Tromsø mer fleksibilitet, robusthet og mindre utslipp/tomkjøring.

I første omgang blir det en midlertidig løsning på leide arealer (fra Avinor) fra 2023. Langsiktig mål er å erverve areal hvor det bygges permanente fasiliteter. Dette er tilknyttet pågående planarbeid i regi av Avinor. Snuplassen planlegges bygget i 2027.

belysning, ladeinfrastruktur og spesielt tilknyttet behovet for ny adkomst fra og til fylkesveien. I 2024 har kommunen og fylkeskommunen jobbet sammen om planavklaringer. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025.

Innfartsparkering Skjelnan - BVA

Det er i 2024 jobbet med å modne prosjektet for gjennomføring. I dette arbeidet er det identifisert et behov for å utvide prosjektets omfang, for å sikre et godt busstilbud ved gjennomføring av innfartsparkering. Prosjektet foreslås flyttet fra bypakkens til byvekstavtalens portefølje. Prosjektet foreslås videre utvidet med sykkelparkering, endeholdeplass for busslinje 24 og hvilebu for bussjåfører. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025.

Innfartsparkering Storelva - BVA

Prosjektet skal bidra til å gi de som bor utenfor byområdet bedre mulighet til å koble seg på bybusstilbudet. Det skal legges til rette for parkering med smidig overgang til bybusstilbudet på Storelva.

I 2023 ble det jobbet for å rydde opp i plansituasjonen tilknyttet prosjektering av adkomstetablering, asfaltering,

Del 3 - Økonomi 2024

3.1 Om økonomioppfølging i Tenk Tromsø

Gjennomføring av samferdselsprosjekter i Tenk Tromsø utføres av prosjekteier: Tromsø kommune, Troms fylkeskommune og Statens vegvesen. Prosjekteier har ansvar for å planlegge og realisere sine prosjekter i henhold til gjeldende handlingsprogram, samt i henhold til føringer i bypakkens stortingsproposisjon og byveksttalen.

Påløpte prosjektkostnader regnskapsføres hos prosjekteier. Prosjekteier videreformidler sine regnskap til sekretariatet, som sammenstilles prosjekteierens informasjon til økonomisk status for Tenk Tromsø som helhet.

Foto: Peab AS

3.2 Regnskap

Regnskapet for 2024 viser totalt påløpte kostnader i 2024 på 390 millioner kroner. Regnskapet er knyttet til budsjettert aktivitet i Handlingsprogram 2024-2028.

Regnskapet viser noe lavere aktivitetsnivå enn budsjettert. For 2024 var det budsjettert aktivitet for totalt 540 (544) millioner kroner. Mindreforbruket på 150 millioner kroner skyldes hovedsakelig noe forskyvning av tiltak og kostnader fra 2024 til 2025 på prosjektene «Tryggere skolevei», «Stakkevollvegen nord», «Reduserte flaskehalser for bussen» og «Bedre holdeplasser og gangtilgjengelighet».

Endringer i prosjektenes økonomiske ramme som følge av forskyvninger gjenspeiles i Årsbudsjett 2025 og Handlingsprogram for 2026-2029.

Tabellen på neste side viser regnskap i 2024 sett opp mot budsjett 2024.

Budsjett og regnskap 2024

Tabellen under er delt opp i henholdsvis bypakkens investeringsprosjekter og byvekstavtalens prosjekter og tiltak. Budsjettall fremkommer i både estimerte og faktiske millioner 2024-kroner.

	Prosjektnavn	Prio. Prop. 99S	Prosjekt- eier	Budsjett 2024 jf. HP 2024-2028 (est. 2024-kr)	Budsjett- justering 2024*	Sum budsjett 2024 (fakt. 2024-kr)	Regnskap 2024 (fakt. 2024-kr)	Awik regnskap mot budsjett (fakt. 2024-kr)
Bypakke	Tryggere skolevei	2	TK	50,9	- 1,0	49,9	31,6	- 18,3
	Stakkevollvegen nord	5	TFK (TK)	100,1	- 1,9	98,2	37,2	- 61,0
	Bussløsning sentrum	6	TK	2,4	- 0,0	2,4	0,8	- 1,6
	Nytt bussknutepunkt i Kroken	7	TFK	2,1	- 0,0	2,1	1,5	- 0,6
	Redusere flaskehalser for busser	8	TK	8,7	- 0,2	8,5	0,1	- 8,4
	Strandvegen	9, 10	TK	5,3	- 0,1	5,2	2,4	- 2,8
	Ladeinfrastruktur elbuss	11	TFK	3,2	- 0,1	3,1	1,3	- 1,8
	Bedre holdeplasser og gangtilgjengelighet	12, 13	TK	26,4	- 0,5	25,9	4,9	- 21,0
	Bussløsning Kvaløya	16	TFK	2,0	- 0,0	2,0	0,2	- 1,8
	Innfartsparkering Skjelnan**	17	TFK	4,1	- 4,1	-	-	-
	Ny bussterminal i Gæverbukta	20	SVV	125,0	- 2,4	122,6	119,0	- 3,6
	Etablering bomstasjoner	25	SVV	1,8	- 0,0	1,8	1,0	- 0,8
	Stakkevollvegen sør	26	TK	15,3	- 0,3	15,0	15,9	0,9
Sum bypakkens prosjekter				347,4	- 10,7	336,7	215,9	- 120,8
Byvekstavtale	Reduserte billettpriser	1	TFK	26,0		26,0	28,4	2,4
	Økt drifttilskudd kollektiv	3	TFK	96,1		96,1	93,6	- 2,5
	Tromsøbrua utvidelse sykkelbane		TFK	20,0	2,1	22,1	10,8	- 11,3
	Mobilitet		TFK	2,0	0,1	2,1	0,9	- 1,2
	Innfartsparkering Skjelnan**		TFK	-	4,1	4,1	1,4	- 2,7
	Innfartsparkering Storelva		TFK	1,4		1,4	0,8	- 0,6
	Hvilebuer buss Kroken**		TFK	0,5		0,5	0,1	- 0,4
	Snuplass regulering Langnes		TFK	1,0	0,2	1,2	0,9	- 0,3
	Helhetlig transportanalyse		TFK	-	-	-	0,0	0,0
	Forsterket vinterdrift		TK	8,7	1,7	10,4	10,2	- 0,2
	Gang- og sykkel sentrum		TK	2,0		2,0	-	- 2,0
	Gang- og sykkel nordspissen		TK	2,0		2,0	-	- 2,0
	Tryggere skolevei distrikt		TK	2,0		2,0	-	- 2,0
	Mindre tiltak bydeler og myke trafikanter		TK	20,0		20,0	21,8	1,8
	Blå Bybane		TK	5,0		5,0	0,1	- 4,9
	Sekretariatet			6,7		6,7	5,2	- 1,5
	Dramsvegen		TK	2,0		2,0	0,2	- 1,8
Sum byvekstavtalens prosjekter				195,4	8,2	203,6	174,4	- 29,1
Sum Tenk Tromsø 2024 i 2024-kr				542,7	- 2,5	540,2	390,3	- 149,9

*Tenk Tromsø sine prosjekter indeksjusteres i takt med justering i byggekostnadsindeks for veganlegg. Denne var opprinnelig estimert til 4,6 % for 2024, og endte på 2,5% for 2024.

**Prosjekt «Innfartsparkering Skjelnan» er per 2024 foreslått flyttet til byvekstavtalens prosjektportefølje. Forslaget er vedtatt per februar 2025, og får tilbakevirkende kraft for regnskapsoppfølging 2024. Prosjektet inngår derfor i byvekstavtalens portefølje for 2024.

Regnskap 2024 i sammenheng med total økonomisk ramme per prosjekt

Tabellen under viser prosjektstatus for henholdsvis året 2024 og for alle år. For året 2024 vises regnskap sett mot budsjett. For alle år vises total økonomisk ramme alle år sett opp mot sum regnskap per 2024.

Tabellen er delt opp i henholdsvis bypakkens investeringsprosjekter, og byvekstavtalens prosjekter og tiltak. Budsjettall vises i faktiske millioner 2024-kroner.

	Prosjektnavn	Prio. Prop. 99S	Prosjekt-eier	Året 2024			Alle år		
				Sum budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik regnskap mot budsjett	Sum budsjett alle år jf. HP 2024-2028	Sum regnskap per 2024	Rest-midler etter 2024
Bypakke	Tryggere skolevei	2	TK	49,9	31,6	- 18,3	379,0	132,6	246,4
	Dramsvegen	4	TK	-	-	-	48,1	-	48,1
	Stakkevollvegen nord	5	TFK (TK)	98,2	37,2	- 61,0	430,8	64,1	366,7
	Bussløsning sentrum	6	TK	2,4	0,8	- 1,6	379,0	1,5	377,5
	Nytt busknotepunkt i Kroken	7	TFK	2,1	1,5	- 0,6	42,1	1,6	40,5
	Redusere flaskehalser for bussen	8	TK	8,5	0,1	- 8,4	84,3	8,3	76,0
	Strandvegen	9, 10	TK	5,2	2,4	- 2,8	282,8	5,1	277,7
	Ladeinfrastruktur elbuss	11	TFK	3,1	1,3	- 1,8	42,1	1,3	40,8
	Bedre holdeplasser og gangtilgjengelighet	12, 13	TK	25,9	4,9	- 21,0	216,6	11,9	204,7
	Utvivelse bybussområdet (Tromsøvingen)	14	TFK	-	-	-	24,1	-	24,1
	Fortau	15	TK	-	-	-	60,2	-	60,2
	Bussløsning Kvaløya	16	TFK	2,0	0,2	- 1,8	162,5	0,9	161,6
	Innfartsparkering Skjelnan**	17	TFK	-	-	-	-	-	-
	Klokkargårdsbakken	18	TK	-	-	-	18,0	-	18,0
	Sykehusvegen	19	TK	-	-	-	54,2	-	54,2
	Nybussterminal i Gæverbukta	20	SW	122,6	119,0	- 3,6	225,0	163,6	61,4
	E8 Flyplasstunnelen	21	SW	-	-	-	2 691,8	-	2 691,8
	Tiltakspakke Langnes	22	SW	-	-	-	631,8	-	631,8
	Utbedring gang- og sykkelvei Kvaløyvegen	23	TK	-	-	-	18,0	-	18,0
	Nybru til Kvaløya	24	TFK	-	-	-	2 166,0	-	2 166,0
Byvekstavtale	Etablering bomstasjoner	25	SW	1,8	1,0	- 0,8	42,1	27,8	14,3
	Stakkevollvegen sør	26	TK	15,0	15,9	0,9	601,7	33,3	568,4
	Sum bypakkens prosjekter			336,7	215,9	- 120,8	8 600,3	452,0	8 148,3
	Reduserte billettpriser	1	TFK	26,0	28,4	2,4	244,0	92,8	151,2
	Økt drifttilskudd kollektiv	3	TFK	96,1	93,6	- 2,5	960,0	288,6	671,4
	Tromsøbrua utvidelse sykkelbane		TFK	22,1	10,8	- 11,3	92,0	10,8	81,2
	Mobilitet		TFK	2,1	0,9	- 1,2	42,0	0,9	41,1
	Innfartsparkering Skjelnan**		TFK	4,1	1,4	- 2,7	12,0	1,4	10,6
	Innfartsparkering Storelva		TFK	1,4	0,8	- 0,6	4,0	2,1	1,9
	Hvidebuer buss Kroken**		TFK	0,5	0,1	- 0,4	5,0	0,1	4,9
	Snuplass regulering Langnes		TFK	1,2	0,9	- 0,3	10,0	1,1	8,9
	Helhetlig transportanalyse		TFK	-	0,0	0,0	-	0,6	- 0,6
	Forsterket vinterdrift		TK	10,4	10,2	- 0,2	89,0	15,3	73,7
	Gang- og sykkel sentrum		TK	2,0	-	- 2,0	120,0	-	120,0
	Gang- og sykkel nordspissen		TK	2,0	-	- 2,0	230,0	-	230,0
	Tryggere skolevei distrikt		TK	2,0	-	- 2,0	52,0	-	52,0
	Mindre tiltak bydeler og myke trafikanter		TK	20,0	21,8	1,8	52,0	21,8	30,2
	Blå Bybane		TK	5,0	0,1	- 4,9	53,0	0,1	52,9
	Sekretariatet			6,7	5,2	- 1,5	57,0	16,4	40,6
	Dramsvegen		TK	2,0	0,2	- 1,8	4,0	0,4	3,6
	BEI 2025-2028			-	-	-	28,0	28,0	-
	Sum byvekstavtalens prosjekter*			203,6	174,4	- 29,1	2 054,0	480,4	1 573,6
Sum Tenk Tromsø 2024 i 2024-kr				540,2	390,3	- 149,9	10 654,3	932,4	9 721,9

*For byvekstavtalens prosjekter vises «budsjett alle år» uten estimerte mva-kostnader for flere av prosjektene, samt uten budsjett for årene 2021 og 2022, da disse elementene ikke var ferdigstilt ved behandling av HP 2024-2028. Dette gir noen avvik i rest-midler etter 2024, og beløpet for reelle restmidler er større enn tabellført.

3.3 Finansieringskilder

Tenk Tromsø består av bypakken og byvekstavtalen. Prosjektene i henholdsvis bypakken og byvekstavtalen har ulike føringer for prosjektf finansiering.

Bruk av bypakkens finansieringskilder følger av føringer i St.prp. nr. 99 S (2020-2021). Bompenger skal brukes til varige investeringsprosjekter som angitt i St.prp. 99S, med tilhørende finansiering gjennom kommunal og fylkeskommunal egenandel og mva-refusjon. Bypakkens investeringsprosjekter fordeler seg på prosjekter på kommunal, fylkeskommunal og statlig vei. Det er lagt til grunn at kommunen og fylkeskommunen bidrar med en egenandel på minst 20 prosent av investeringskostnaden (eks. merverdiavgift) ved investeringer på kommunal eller fylkeskommunal vei. I tillegg er det forutsatt at all merverdiavgift som staten refunderer på disse prosjektene føres tilbake til Tenk Tromsø.

Byvekstavtalens prosjekter finansieres av statlige belønningsmidler og mva-refusjon, samt av eventuelle frivillige egenandeler og eksterne finansieringskilder. Byvekstavtalens belønningsmidler kan brukes til både investeringsprosjekter og driftstiltak.

Oversikt per finansieringskilde i 2024

Tabellen under viser hvordan prosjektkostnadene på 390 millioner kroner i 2024 er finansiert, per finansieringskilde.

Finansieringskilder 2024 (tall i mill. 2024-kr)	Budsjett 2024	Tildeling 2024	Overført fra tidligere år	Sum disponibelt 2024	Regnskap 2024	Awik disp.beløp mot regnskap 2024
Byvekstmidler 2023-2032	175,2	200,1	46,8	246,9	157,0	89,9
Belønningsmidler 2015-2022	20,3	-	36,4	36,4	17,0	19,4
Bompenger	261,0	234,5	66,8	301,3	173,5	127,8
Drivstoffavgiftsmidler	2,0	14,2	281,6	295,8	2,0	293,8
Kommunal egenandel	23,0	23,0		23,0	13,6	9,4
Kommunal mva-refusjon	23,0	23,0		23,0	14,5	8,5
Fylkeskommunal egenandel	13,0	13,0		13,0	5,4	7,6
Fylkeskommunal mva-refusjon	13,0	13,0		13,0	7,4	5,6
Sum i mill. 2024-kr	530,5	520,8	431,6	952,3	390,4	561,9

*I regnskap for 2024 er prosjektene «Innfartsparkering Skjelnan» og «Storelva innfartsparkering» regnskapsmessig behandlet som bypakkeprosjekter i stedet for byvekstavtaleprosjekter i fylkeskommunens regnskap. Dette er korrigert i tabellen over. Fylkeskommunen korrigerer dette i regnskapsføring i 2025.

Oversikt per finansieringskilde per prosjekt for regnskap 2024

Tabellen under viser hvordan prosjektkostnadene på 390 millioner kroner i 2024 er finansiert, per finansieringskilde, per prosjekt.

	Prioritet Prop 99S	Prosjekt navn	Regnskap 2024	Post 66 BEL 2021-2032	Bompenger	Drivstoff avgifts midler	Egenandel TK	Egenandel TFK	MVA komp TK	MVA komp TFK	Statlig egenandel	Sum
Bypakke	2	Tryggere skoleveg	31,6		20,2		5,9		5,6			31,6
	4	Dramsvegen										0,0
	5	Stakkevollvegen nord	37,2		24,7		1,4	5,2	0,9	4,9		37,2
	6	Bussløsning sentrum ¹	0,8		0,6		0,2		0,0			0,8
	7	Nytt bussknutepunkt i Kroken ²	1,5		1,2		0,3	0,0	0,0	-		1,5
	8	Redusere flaskehalser for bussen ²	0,1		0,1		0,0					0,1
	9, 10	Strandvegen	2,4		1,6		0,5		0,3			2,4
	11	Ladeinfrastruktur Elbuss	1,3		1,1			0,3				1,3
	12, 13	Bedre holdeplasser og gangtilgjengelighet	4,9		3,8		0,7	0,0	0,4	-		4,9
	16	Bussløsning Kvaløya	0,2		0,1		0,0	0,0	0,0	-		0,2
	17	Innfartsparkering Skjelnan ³	-									0,0
	20	Ny bussterminal i Giæverbukta	119,0		119,0							119,0
	25	Etablering av bomstasjoner	1,0		1,0							1,0
	26	Stakkevollvegen sør ⁴	15,9	7,1		2,0	4,6		2,2			15,9
Sum bypakke			215,9	7,1	173,5	2,0	13,6	5,4	9,4	4,9	-	215,9
Byekstavnale	1	Reduserte billettpriser ⁵	28,4	28,4								28,4
	3	Økt driftstilskudd kollektiv ⁵	93,6	93,6								93,6
		Sekretariat og RVU ⁴	5,2	4,9					0,3			5,2
		Forsterket vinterdrift	10,2	8,6					1,7			10,2
		Gang- og sykkel sentrum	-									
		Gang- og sykkel nordspissen	-									
		Tromsøbrua utvidelse sykkelveg	10,8	8,7						2,1		10,8
		Tryggere skoleveg distrikt	-									
		Mindre tiltak bydeler og myke trafikanter ⁴	21,8	18,7					3,1			21,8
		Innfartsparkering Skjelnan ⁶	1,4	1,3						0,1		1,4
		Hvilebuer buss Kroken og Skjelnan	0,1	0,1								0,1
		Snuplass regulering Langnes	0,9	0,7						0,2		0,9
		Innfartsparkering Storelva ⁶	0,8	0,8						0,0		0,8
		Blå bybane	0,1	0,1					0,0			0,1
		Mobilitet	0,9	0,8						0,1		0,9
Sum byekstavnale			174,5	166,9	-	-	-	-	5,1	2,5	-	174,5
Sum Tenk Tromsø 2024			390,4	174,0	173,5	2,0	13,6	5,4	14,5	7,4	-	390,4

¹ Prosjektet har endret navn fra "Ny sentrumsterminal" til "Bussløsning sentrum"

² Prosjektet inneholder også forbruk for 2023.

³ Prosjektet skulle før årsskifte behandles og evt. vedtas bruk av belønningsmidler. Behandling forsinket og vedtak gjort i 2025. Det foreslås at prosjektet behandles likt vedtak fra 2025. Budsjett og regnskap er flyttet over til byvekstavtale.

⁴ Avvik i regnskapsføringen av finansieringskilder hos Tromsø kommune. Korrekte finansieringskilder i tabellen over må korrigeres i kommunens regnskap i 2025.

⁵ Forbruk er registrert iht. årsrapportering byvekstmidler 2024 fra Troms fylkeskommune.

⁶ Avvik i regnskapsføringen finansieringskilder hos Troms fylkeskommune. Korrekte finansieringskilder i tabellen over må korrigeres i fylkeskommunens regnskap i 2025.

⁷ Regnskap iht. årsrapportering byvekstmidler 2024 fra Troms fylkeskommune. Restbeløp for arbeid utført i 2023.